

Zöldülő városok és falvak

komplex foglalkozásterv és játékcsoomag

2020

Tartalom

Falu-város makett
elkészítése.....2

Falu-város óvodai
foglalkozásterv.....4

Játékötlek.....5

Kézműves ötletek.....7

Tippek a "zöld" élethez.....9

Mellékletek.....10

Bevezető

A Zöld-Híd Alapítvány által kidolgozott "Zöldülő városok és falvak" komplex foglalkozásterv és játékcsoomag alapvetően óvodapedagógusoknak készült a környezeti nevelési munkájukhoz.

A koronavírus járvány miatt a legtöbben -akiknek lehetőségük van erre- otthon töltik a napjaikat, így jelen helyzetben az óvoda gyermekek szüleinek is segíthetnek az anyagban szereplő ötletek.

A kiadvány a Zöld-Híd Alapítvány „Zöld Óvodák a fenntarthatóságért” c. PTKF/563/2019 sz. projektje keretében készült el, melyet az **Agrárminisztérium Zöld Forrás programja** támogat.

Falu-város makett elkészítése

A Zöld-Híd Alapítvány Öko-Kuckó oktatótermében van egy saját készítésű falu és város makett gyűjteményünk. Az épületek alapját üres dobozok, gyufás skatulyák adták, melyeket papírral vontunk be, majd akril festékkel díszítettünk. A faluhoz és a városhoz is készült egy-egy térkép. Akrillal festettük fel az utakat, házhelyeket és kerteket a viaszos vászon hátoldalára.

A falu maketthez készítettünk kerteket is. Kartonra ragasztottunk fel színes nyomtatott képeket. Állatokkal is benépesíthetik a gyerekek az udvarokat, az állatos képeket sekély dobozba ragasztottuk, hogy kerítés is legyen és ne szökhessenek meg a haszonállatok.

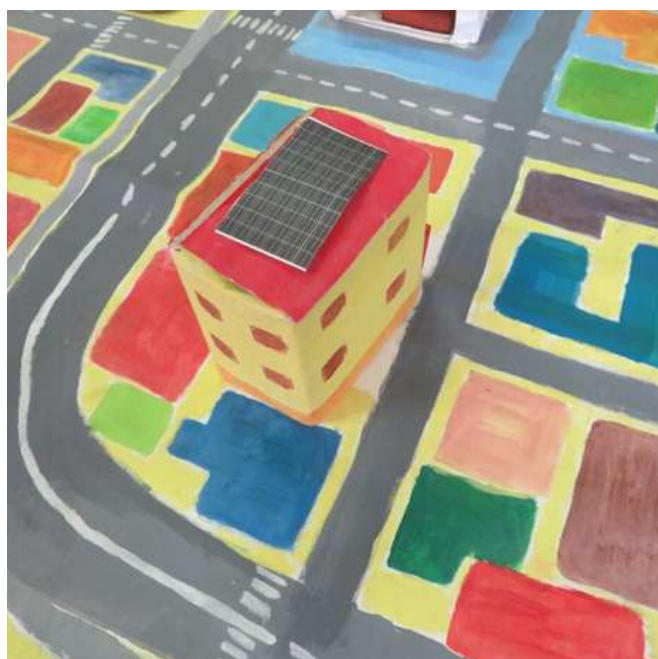

Falu-város makett elkészítése

A falut és a várost úgy szoktuk felépíteni, hogy a gyerekek egyesével helyezik fel az épületeket, külön a lakóházakat és a középületeket, a kerteket és parkokat. Beszélgetünk a faluról és a várossal, valamint arról, hogy miért fontos egy-egy épület.

A környezetvédelem is szóba kerül: kerékpár utat jelölünk ki, szelektív gyűjtőket készítünk kupakokból, piacot helyezünk fel a térképre, hogy ott vásárolhassuk meg a helyi zöldséget és gyümölcsöt, növeljük a fák és bokrok számát, biciklitárolót helyezünk ki, napelemt, zöld tetőt teszünk a házakra.

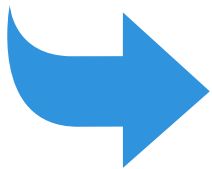

Falu-város óvodai foglalkozásterv

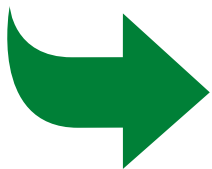
Cél: a falusi és városi élettel kapcsolatos ismeretek összefoglalása, a környezeti problémák iránti érzékenység és a fenntartható életmód megalapozása.

Életkor: középső- és nagycsoportos korú óvodások.

Időkeret: kb. 45 perc (építés, mozgásos játékokkal, alkotással együtt).

A téma bevezetése, a faluval és a várossal kapcsolatos élmények felelevenítése. A beszélgetéshez 1-1 képet is ki szoktunk tenni a falra egy városi és egy falusi utcáról vagy térről.

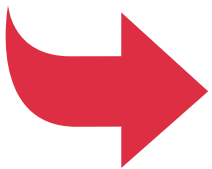
A közös építés a két térkép beazonosításával, illetve a keretek tisztázásával indul. Ezt követően mindenki kap 1-1 lakóházat, majd a középületeknek, parkoknak, kerteknek keressük meg a helyét.

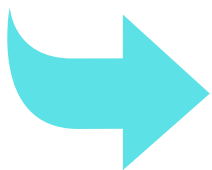
Ha már minden épületet elhelyeztünk és érintettük a környezetvédelmi témákat: közösségi közlekedés, helyi termékek piaca, szelektív hulladékgyűjtés, állattartás és növényápolás, további zöldítő kártyákat kapnak a gyerekek. Napelemmel, zöld tetővel, parkkal, kerékpár tárolóval és buszmegállóval gazdagodik a térkép.

A 3. sz. melléklet tartalmaz egy nyomtatható "zöldítő" elem csomagot.

A foglalkozás közben mozgásos játékokkal törjük meg az építkezést: séta a városból a faluba, a térkép körbeállása és tó létrehozása karmozgással, a faluban látott állatok hangjának és mozgásának utánzása.

Alkotással zárjuk a foglalkozást, minden gyermek készíthet egy emeletes- vagy kertes házat.

Játékörletek

A falu és a város témájához készíthetünk kirakót is, nyomtatással vagy reklámújságok, magazinok képének felhasználásával. A téma bevezetéséhez szívesen használjuk a foglalkozásaink során az egyéni vagy kiscsoportos kirakó összeállítást.

Kis dobozokból vagy papírral bevont WC-papír gurigából könnyen készíthetünk szelektív gyűjtőket, melyekbe a gyerekek szétválogathatják a megrajzolt vagy reklámújságból, színes magazinból kivágott csomagolásokat, hulladékokat.

A falu-város foglalkozásunkhoz készítettünk egy kukucskáló játékot. Híres pécsi épületeket, helyszíneket rejtene a papír mappák, melyek borítójából szikével kivágtunk egy-egy négyzetet. A gyerekek a négyzeten keresztül látott képrészletek alapján tippelhetnek, hogy hol készült a fénykép.

A Kuckóba járó csoportok és családok egyik kedvenc játéka a Dobble. A közepre helyezett lapra a játékosok közül az dobhatja le a sajátját, aki a hívó kártyán és a saját lapján szereplő hat-hat ábra között megtalálja az egyformát. Az a cél, hogy minél hamarabb elfogyjon a játékosok paklija.

Most elkészítettünk egy öko elemekkel díszített Dobble paklit is, melyet a 4. sz. melléklet tartalmaz.

▶ Hangfelismerés

A gyerekek először a hangokat hallgatva tippelhetik meg, hogy mi szól, ezt követően levetítjük nekik a videókat is, melyek jó beszélgetésindítók is egyben.

A baromfiudvar hangjainak felismerését, a haszonállatok témájának megbeszélése követheti.

A felelős állattartással kapcsolatos kérdéseket is érinthetjük a hang beazonosítása után.

Utcai forgalom zajának (tömeg és autók) meghallgatása után a falu és a város hangjairól beszélgethetünk.

Az autó suhanását ismerhetik fel a gyerekek, majd a közlekedés témáját bonthatjuk ki.

? Találós kérdések

A találós kérdésekkel bevezethetünk 1-1 új témát az építés során.

Sünilabda, zöld a színe, ősszel pottyan le a fűbe.
Benne barna golyó lapul, nagyot pattan, hogyha gurul.

Tavasszal kap levelet, s ősszel küld csak választ, de nem egyet, nem is kettőt, hanem sok-sok százat.

Szépnek tart felnőtt és gyerek, pedig csúf hernyóból kelek.

Nagy hidegben jég lesznek, nagy melegben pára.
szárazságban rálocsolnak, fűre meg a fára.

Kézműves ötletek

A WC-papír gurigából könnyen készíthetünk házakat, a tető lehet színes- vagy rajzzal ellátott papírból vagy használhatunk muffin papírt is.

A város, a falu vagy a kiválasztott utca alapját háztartási csomagolópapír is adhatja, melyen bátran meg is festhetjük az utakat.

A WC-papír guriga fatörzsnek is kiváló (akár magokkal díszítve is), a karton lombra rajzolhatunk, vághatunk, téphetünk színes őszi vagy zöld leveleket.

A városunkban emeletes házakat is építhetünk.

A 2. sz. melléklet tartalmaz két nyomtatható házat, az egyik üres, díszíthető, a másik öko elemekkel tarkított.

Kitekintő

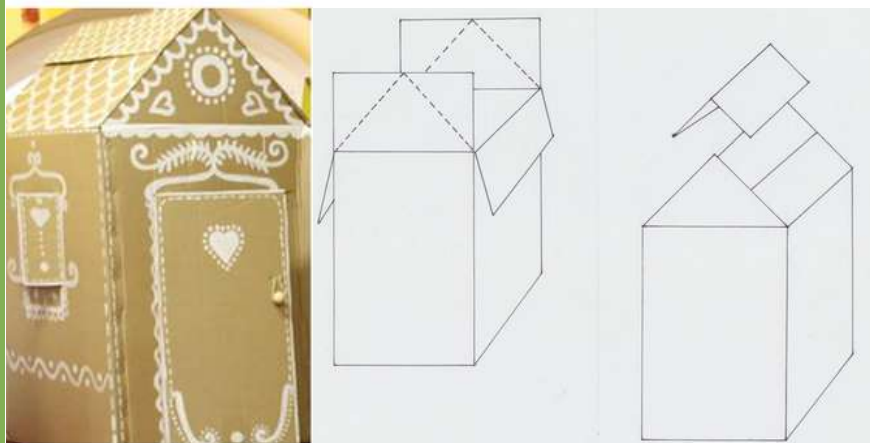
A korábban Gyereketető, jelenleg Skillo néven működő blog ötlete nyomán kipróbálhatjuk a festéshez használt maszkoló szalagot is az építkezéshez. A szalag felülete jól festhető, utakat, kerteket, parkokat jelölhetünk ki vele.

Az ötlet forrása:

<https://gyereketeto.hu/kezmuvesek/kreativ-varosepites-festoszalagbol-szunidei-otlettar-21-nap/>

Kézműves ötletek

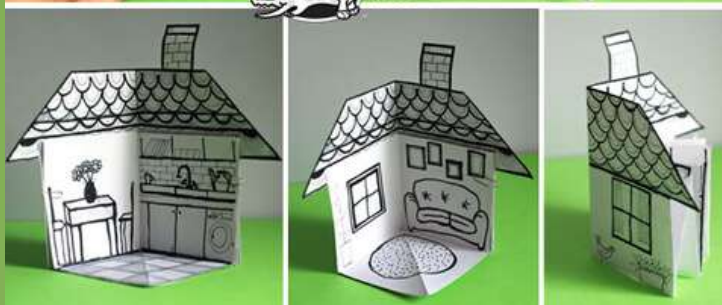
Ez a mézeskalács ház évekig lakott az Öko-Kuckóban, kartondobozból készítettük, akrilfestékkel díszítettük, spárgára fűzött gyöngy volt a kilincse. Az ábra alapján könnyen elkészíthető az óvodában vagy otthon. Alkothatunk öko házat is napelemmel, borostyánnal befuttatott fallal.

Az üres gyufásdobozokból is készíthetünk házikót. Kívül és belül is papírral vontuk be a dobozt, melyre színes ceruzával megrajzoltjuk a házat és a szobákat.

Összeragaszthatunk több skatulyát is, 6 vagy 8 dobozt felhasználva emeletes házat is alkothatunk, oldalra kihúzható szobákkal. Ebben az esetben praktikus a hosszabb felét használni alapnak, vízszintesen elhelyezve a dobozokat.

Kitekintő

A Krokotak oldalon rengeteg kreatív ötletet találhatók, képekkel és videókkal bemutatva. A háromdimenziós ház elkészítéséhez mindössze papírra, ragasztóra és ceruzára van szükségünk, jó móka az összeállítása és utána játszhatnak is vele a gyerekek. A szobák megrajzolásánál is figyelhetünk arra, hogy környezetbarát otthon készüljön.

KROKOTAK Youtube csatorna

Az ötlet forrása, a megvalósítás lépései:

<http://krokotak.com/2017/06/how-to-make-a-3d-paper-house/>

Tippek a "zöld" élethez

Melyik arc kerülne a karikába?

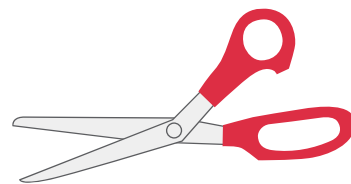
Önelemző kérdéssor a fenntartható életmódról.

- 1 Rendszeresen használom a közösségi közlekedést /gyalogolok/kerékpárral járok.
- 2 Ügyelek arra, hogy ne engedjek vegyszert, gyógyszert, csontot és magot a lefolyóba.
- 3 Rendszeresen járok termelői piacra, előnyben részesítem a helyi termékeket. Amit lehet, csomagolás nélkül vásárolok meg.
- 4 Odafigyelek a megelőzésre, a keletkező hulladékot szelektíven gyűjtöm.
- 5 Nyitott vagyok a csere-bere börszékre, szívesen vásárolok használt ruhát, könyvet, bútort.
- 6 Otthon kertészkedem vagy felkeresek egy közösségi kertet, bekapcsolódom faültetési akcióba.
- 7 Minden évben részt veszek legalább egy környezetvédelmi világnapon/akcióban. (Pl.: Föld napja, Föld órája, műanyagmentes július.)

Mellékletek

1

Videók: a falu és a város hangjai és képei

2

Nyomtatható, összeállítható emeletes ház
(üres és öko-elemekkel díszített változatban)

3

Nyomtatható "zöldítő" elemek
falu- és városépítéshez

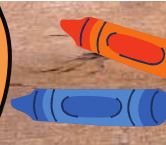
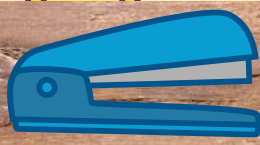
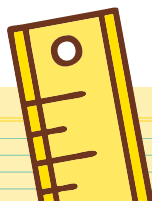
4

Nyomtatható öko Dobble kártyacsomag

A kiadványt a Zöld-Híd Alapítvány állította össze, Borsós Zsófia vezetésével, 2020 márciusában és áprilisában. Az anyag ingyenesen érhető el online: a Zöldítő blogon és a Zöld-Híd Alapítvány weblapján.

A kiadvány a Zöld-Híd Alapítvány „Zöld Óvodák a fenntarthatóságért” c. PTKF/563/2019 sz. projektje keretében készült el, melyet az Agrárminisztérium Zöld Forrás programja támogat.

A rajzok, képek és videók forrása: Zöld-Híd Alapítvány, (1,2,3,5,7,8. oldal) www.canva.com (minden oldal és a mellékletek is), www.gyereketeto.hu (7. oldal), www.krokotak.com (8. oldal).

10